

JEZUS

16 april 1954

Goedenavond vrienden.

Wij moeten dan, voordat wij deze avond met zijn afwijking van ons normale programma beginnen, u nog even eraan herinneren wat wij vanavond voor bedoeling hebben.

Onze Orde noemt zich zeer zeker niet een speciaal religieuze, of zelfs maar een speciaal christelijke groepering. Maar in de grote bewondering die wij hebben en de grote eerbied en liefde voor onze grote Meester Jezus Christus, willen wij de dag, dat de gehele wereld Zijn lijden herdenkt, niet voorbij laten gaan in een normale voortzetting van de programma's door verhandelingen en redevoeringen van alledag. En zo is het dan de bedoeling dat ik u zo dadelijk een beschouwing voorleg over Zijn lijden, over Zijn werken, over Zijn leven.

Op uw verzoek nu is daaraan toegevoegd een inwijding, of beter gezegd een instraling van sterren, draagtekens. Wij hebben dit volgaarne bevestigd; ofschoon dit buiten ons normale programma ligt, wij zullen dit doen. Maar ik verzoek u zich te realiseren dat wij in dit geval niet terug willen grijpen op een of andere rite, dat wij deze maal deze instraling vanuit onze Orde zullen doen plaatsvinden. U kunt daarmee rekening houden. De pauze kunt u zelf vaststellen, al het andere is geregeld en daar hoeft ik dus niet mee over te spreken. Dus nu mag ik dan beginnen met u te spreken over:

JEZUS

Jezus de mens, Jezus ook de Lichtende Kracht van deze wereld. Hoe moet ik u eigenlijk Jezus voorstellen? Wat moeten we van Hem zeggen, wat moet ik u gaan vertellen over Hem? Want dat wordt lastig. Jezus is zo vaak getekend, met zoete legenden omweven, dat u allemaal wel een beeld van Hem in u draagt. Laten we dan alle beschrijvingen zoveel mogelijk achterwege laten.

Jezus is een tenger mens, wat gebogen misschien, met diepe bezonken ogen, een mens zoals er misschien op deze wereld vandaag aan de dag velen lopen, een mens die alleen wat bijzonders is door de Goddelijke kracht en de sfeer die van Hem uitgaat. En deze Jezus gaat daar met zijn discipelen door het land. Ook allemaal doodgewone mensen. Simon Petrus, een kleine groothandelaar in vis, een grote ruwe kerel, zijn broer en nog zo'n stelletje, allemaal. De enige die misschien een beetje een uitzondering maakt, dat is nog Johannes die uit een andere omgeving stammend, uit een ander geslacht stammend, iets van dezelfde verchromde verfijndheid toont die ook Jezus geeft. En deze gaan dan op, om het Paasfeest te vieren, doodgewoon, zoals alle mensen dat doen in die dagen. Jezus geneest wat mensen onderweg, natuurlijk, en zijn roep gaat Hem vooruit. Daar komt dan - ja, zou het waar zijn - de Messias! Enthousiasme genoeg, hetzelfde goedkope enthousiasme dat u heeft als een circus een parade houdt door de stad. Er is wat bijzonders te zien. En wanneer één ding tekenend is, juist vóór Goede Vrijdag, dan is het dit: er is wat bijzonders te zien. De menselijke nieuwsgierigheid, de haast onbewuste menselijke wreedheid die deze Jezus daar moet ondergaan.

Iskariot wil zijn Meester tot vorst gekroond zien van het nieuwe rijk van Israël. Wanneer het niet anders kan denkt hij, dan zal ik hem dwingen. Hij verkoopt zijn Meester, hij verradt zijn Meester, want zijn droom van grootheid, die moet vervuld worden. Hij had zich altijd voorgesteld dat hij als raadgever zal staan op de trede van de troon van de machtige veroveraar en veldheer en wereldheerser Jezus. Hij de hoge in het land, waar iedereen op hem schouwt, hij die de schatting kan beheren, een land vol welvaart geven, maar meer nog, zelf verheven en hoog zijn. En zo is hij dan weggegaan en hij heeft het gezegd: "De Meester zal de nacht doorbrengen in de Hof van Getsemane." Het is zo gauw gezegd.

Een paar onderhandelingen over de prijs vooraf, want je moet toch vooral doen alsof je erom geeft dat je er geld voor krijgt, want anders dan geloven ze je misschien niet, je moet de zekerheid hebben dat ze komen. En wanneer dan de priester Johannes (Judas Red.) vraagt: "Gij, kunt gij ons voeren tot uw Meester?" Dan is hij een en al nederigheid, want hij denkt: ja, nu gaat het gebeuren. Dan zegt hij: "Ja zeker, heer, zeker, zeg tegen degenen die meegaan: Hem die ik zal kussen, dat is Hij". Hij denkt: dan gaat het gebeuren, dan zal de Meester zeggen: "Ja, Judas, je hebt voor het beste gehandeld, je hebt het goed gedaan, nu kunnen we tenminste een vrij volk zien, nu zal Jeruzalem weer tronen onbesmet door de Romeinse dwangburcht."

Ja, dromen van grootheid, och, hoeveel van de ellende van de wereld begint niet in de droom van grootheid van een mens, van een enkele mens? Judas heeft dat alles niet beseft, maar Jezus, de ingewijde, Jezus die door zichzelf uitgrijpend, in onmiddellijk contact staat met het goddelijke, die is niet blind voor die dingen, Hij weet het, Hij kent al deze dingen en Hij kan het niet nalaten om Judas te zeggen: "Wat ge doen wilt, doe dat spoedig", want zelfs wanneer je God en de goddelijke kracht in je hart draagt, een mens blijft een mens en een mens vreest het lijden.

En dat is dan de toestand, de situatie. En nu begint dan het treurspel waar men aan denkt op de Goede Vrijdag. Het begint met wat gerumoer in een paar stille stadsstraten, wat bengelende lantaarns aan een enkele toorts, wat krijgslieden van de tempel die uitgaan, krijgslieden die eigenlijk een hoon en een spot zijn, een soort bizarren, een soort politieagenten in een vreemd gewaad. Laten we maar eerlijk zijn, heus niet de besten. Zo'n stelletje, nu ja, wat moet je ermee doen? Die trekken daar en voorop, daar gaat in een gestreept gewaad Judas. Terwijl ze optrekken, voorzichtig en aarzelend, het nog niet aandurvend haast, strijdt Jezus Zijn strijd. Moet dit aanvaard worden? Ja, mijn vrienden, in de hele wereld, overal, zijn er altijd weer mensen die zo hun eigen Getsemane doormaken. Dan liggen er de zware lasten van het leven, de onoverkomelijke berg van moeilijkheden, de bezwaren, en dan vraag je je af: "Ja, maar moet dit nu, kan ik daar nu niet omheen komen, kan ik me daar nu niet vanaf maken?" Dat is menselijk.

De mens vreest de moeilijkheden, Jezus vreest wat Hij weet dat komen zal. En wanneer Hem dan een gebed in de mond gelegd wordt door de evangelist, ofschoon Hij evenwel van tevoren beweert dat de drie die met Hem waren gegaan, geslapen hebben, dan moet dat woord toch wel juist zijn. Hoe kun je dat eigenlijk voorstellen, een mens die zoiets wetend moet aanvaarden, niet in een golf van enthousiasme, niet in een blij martelaarschap, niet met het idee: daardoor verdien ik een hemelrijk of een paradijs. Een mens die weet dat Zijn geest vrij is, dat Hij niets maar ook niets voor zichzelf gewinnen kan, die dat offer moet brengen alleen maar voor anderen. Is het dan niet begrijpelijk dat vóór de tijd dat ze komen, de agenten van de tempel, deze Jezus smekend tegen zijn Vader zegt: "Ja maar, God, moet ik dat dan aanvaarden, waarom Mij? Vader, als het Uw wil is, laat Mij deze kelk toch voorbij gaan, dit lijden." Hij zal waarschijnlijk erbij gezegd hebben: "Want Vader ik ben bang, Vader ik durf het haast niet." Dat is geen lafheid, neen, integendeel. Geloof mij, u bent nooit laf wanneer u de dingen onder de ogen durft zien en ze durft te overwegen, het is geen lafheid om tegen God te zeggen: "als het nu anders kan, doe me dit dan niet aan", dat is geen lafheid, want de heldenmoed, die volgt er onmiddellijk op: "Vader, niet mijn maar Uw wil geschiede." De volledige aanvaarding van deze kosmische kracht die ook in Hem leeft; Jezus accepteert.

En dan kan Hij gaan, dan is Hij kalm en dan is Hij rustig, dan wordt Hij tot de statige figuur die ons beschreven wordt, met een enkel gebaar dit gepeupel terugdringend, met de liefdevolle blik nog helend een krijgsknecht die door een van Zijn leerlingen lichtelijke beschadigd werd. Ik zeg het precies zo, het klinkt misschien wat vreemd, maar die leerling die heeft een ogenblik in toorn naar z'n zwaard gegrepen, dat staat er met naam en toenaam, hij heeft Malchus het oor afgehouden. Nu ja, wat is dat eigenlijk? Deze mensen zijn immers maar speelpoppen van het lot. Beseffen ze wat ze zelf doen? Welneen. Maar het Sanhedrin heeft besloten, Jezus moet gedaagd worden. En Jezus bewijst hun zijn macht, dat kan Hij niet laten, Hij wil er de nadruk op leggen: "niet met geweld heb je Mij naar het kruis gevoerd, maar vrijwillig ben ik gegaan om Uwentwille".

Wij mogen ook rustig weleens een keer, wanneer het ons te zwaar valt in het leven zeggen: "nu ja, vooruit, kijk daar ben ik, en dat kan ik, maar ik zal het niet doen, ik doe het niet, omdat God een kracht van liefde is." Begrijpt u?

En dat is het springende punt hierin, dat is het belangrijke. Al dat andere, ach, dat zijn de molens van het gerecht die zo langzaam rechtvaardig malen, rechtvaardig vooral. En dat zou misschien een wereldoordeel zijn geweest, zo'n kracht op zo'n wijze te oordelen en te kruisigen wanneer het niet in onwetendheid was geschied. Zoals jij onwetend diezelfde Jezus dag aan dag kruisigt, mijne vrienden, en zoals wij ook - ondanks dan het meerdere licht en inzicht dat we hebben - er ook nog niet omheen kunnen zo nu en dan een doornenkroon Hem op te drukken, want ook wij zijn niet volmaakt.

En Jezus is zo gemakkelijk, Jezus is zo'n heerlijke kapstok, daar kun je al je zorgen aan ophangen en daarvan kun je bovendien nog zeggen: "Nu ja, Hij knapt het wel voor me op, Hij maakt het in orde." Kijk, wij zien deze Jezus niet als een mens en we zien Hem eigenlijk ook nog niet eens als een zuivere God, we zien Hem als zo'n tussending, zo'n gemakkelijke middelaar tussen de Allerhoogste en de mens. Die mensen die Hem daar gevangen genomen hebben, hebben Hem zelfs nog met enig respect behandeld. Uiteindelijk, Hij moest toch eerst voor de Oudsten verschijnen, en als ze Hem eens een keertje een beetje ruw aanpakten, ach, dan was het omdat het nu maar een mens is en omdat deze mensen aan lijden en aan dood gewoon waren. Het Sanhedrin is wat anders, het Sanhedrin dat is de gluiperige geest die goddelijke wet, wijsheid en waarheid verwringt en verdraait totdat ze wordt tot een giftige, werkelijk gevaarlijke slang die bijt, die verdrijft uit het paradijs, uit de waarheid, uit de wijsheid.

Hoe vaak hebt jij, mijne vrienden, die dan toch onze Orde der Verdraagzamer op z'n minst genomen wel sympathiek vindt, hoe vaak hebt jij Jezus op een der gelijke wijze verkocht en verraden? Hoe vaak hebt jij gezegd: "nu ja, maar als we dit nu zo duiden, dan kan dat nog wel." Zo hebben die letterknechten dat ook gedaan, want dat waren ze, intrigerende letterknechten. En ze hebben er gezeten met hun bibberende baarden en hun grote haakneuzen, als een schaduw van een of ander vreemd voorwereldlijk gedrocht in die niet al te fel lichtende zaal en ze hebben gezegd; "Ja, maar Je hebt toch gezegd dat Je de derde dag van den dode op zou staan, nietwaar?" Jezus heeft niet geantwoord. Ze hebben alles geprobeerd, ze hebben getuigen voorgehaald, ach ja, getuigen die vind je zo gemakkelijk. Per slot van rekening, wie een hond wil slaan die vindt een stok zodra als hij er een nodig heeft; getuigen vind je overal. Nietwaar, als het over uw persoonlijk leven zou gaan en men zou u werkelijk ten verderve willen voeren, hoevelen zouden er niet zijn die uw hele morele karakter uit elkaar zouden rafelen tot er niet één stukje van over was, die al uw goed bedoelen zouden verwringen en verdraaien tot iets boos.

Jezus in de lachspiegel, dat is het beeld wat het Sanhedrin ontwerpt voor eigen bevrediging en genoegdoening, want Jezus geeft geen antwoord. En eindelijk dan kunnen ze het niet meer harden. Hij staat daar zo stil en zo trots en Hij zegt maar niets. "Maar Je hebt toch gezegd, dat Je de zoon Gods bent?" Ja, nu zal het toch wel komen, nu moet Hij toch wel wat zeggen. En ja, dan moet Jezus wat zeggen. Ze hebben het goed uitgerekend, het spel is met overleg gespeeld. Wanneer Hij zegt; "ik ben het niet", wat betekent Hij dan nog voor de wereld? Dan is die hele Messiasdroom de wereld uit, dan kunnen ze om Hem lachen, dan kunnen ze Hem met een tempelstraf en een tempelboete wegsturen. En als Hij zegt; "Ik ben het", ja, maar dan hebben ze Hem, want er is geen zoon van God. Welnee, het staat toch nergens in de boeken? Men kan toch niet zomaar zeggen dat men de zoon Gods is, dat is godslastering. En dan komt het woord waar ze op gewacht hebben. "Ja, ik ben het." Jezus weet waar Hij uit voortgekomen is, Hij leeft in contact met die Lichtende kracht, zich doorworstelend door alle sferen heen, die sferen die Hij zo dadelijk gloriërend betreden zal, terwijl de mensen Hem betreuren. Jezus kan niet anders, Hij zegt het, Hij zegt alleen maar een eenvoudige waarheid. En dan breekt het los, ze trekken hun baarden uit, ze scheuren hun kleed kapot. "O, wat is hier gebeurd? Godslastering! Hij heeft de God gelasterd, Hij heeft... O, wat verschrikkelijk. Deze mens moet ter dood!"

Ja, maar hoe? Laten we nu voorzichtig zijn, broeders, want we kunnen Hem nu wel ter dood brengen, maar die Romeinen die zouden er wat van zeggen en de Romein beschermt de tempel. Neen, we moeten het heel goed overleggen, heel goed. Laten we Hem brengen naar Pilatus. Ja, Pilatus, zondebok zoals Judas Iskariot de zondebok is, Pilatus die ook niet anders kan, die er eigenlijk niets voor voelt om zich de handen vuil te maken ermee. Pilatus die zegt; "nu ja, ik zal Hem laten geselen, vooruit dan maar."

Pilatus, die het helemaal niet kwaad bedoelt en de soldaten die het ook beschouwen als een werk van alle dag. Nu ja, daar hebben ze dan een Koning der Joden, want dat is een Messias toch? Dat is aardig, dat is leuk. Zo'n man die moet je toch een klein beetje bespottelijk kunnen maken. Denk je nu werkelijk dat ze Hem willen kwellen en pijn doen? Ach, welnee, ze spelen hun spelletje, net als kinderen. "Kom, geef Hem een mantel. Hé, hé jij daar, ga eens in de tuin, pluk Hem een kroon." Doornen, nu ja, als er bloesem was geweest dan hadden ze misschien bloesem gebruikt. Het ging er helemaal niet om, om een doornenkroon te maken, maar het kwam nu toevallig zo uit. Waarom zou je ver lopen, het is toch maar een ter dood veroordeelde. Nu ja, en als Hij het niet is, dan is Hij zo blij dat Hij uit onze handen weg is, die denkt er niet meer aan. Nietwaar, vrienden, dat gebeurt toch ook vaak? Een mens slecht behandelen, want hij kan toch niets terug doen. Wat geeft het dan eigenlijk? Dat komt zo vaak voor. Doodgewone mensen, ruwe kerels, soldeniers, soldaten en ze spelen zo'n beetje een spelletje. Ja, wat moeten we doen. Veroordelen kunnen we Hem toch eigenlijk niet. Nou, Herodes dan maar weer, hè?

O, Herodes, ja ja, maar Herodes, wat moet die doen met een mens: ter dood brengen? Ten eerste, hij mag het niet. Of hij nu al Viervorst is, hij mag het toch niet? Hij maakt zich er helemaal niet druk over. Die Jezus? O, Hij is gestuurd. Dat is een beleefdheid van Pilatus geweest, maar die trekt zich er niets van aan. "Maak je maar niet druk". Zeker, er zijn er bij hem geweest zoals die Jozef van Arimathea, die gezegd hebben: "Maar Heer, kunt ge niet ingrijpen voor Jezus bij de Romeinen?" Dan zegt Herodes: "Ik zal wel uitkijken; opstand in m'n land hebben omwille van de rechtvaardigheid? Het zou wat."

Nu ja, dan moet het eindelijk maar gebeuren. Het is ondertussen klaarlichte dag geworden. Dan moet Hij toch maar weer voor Pilatus worden gebracht. Pilatus ondervraagt Hem. Ja, wat moet je ervan zeggen? En als zovelen, een Jood, maar als je de man zo ziet, dan zit er eigenlijk geen kwaad bij. Nu ja, wat moet je Hem nu veroordelen? Laten we het maar eens proberen. We gaan naar buiten toe. Per slot van rekening, als hooggeplaatst Romein heb je van al dat gepeupel, van al die vreemde barbaren toch niets te vrezen. Daarvoor staan de wachten stevig geplant met hun lansen. En nou, die paar ouderlingen, daar kan je het misschien ook nog wel mee klaarspelen.

Ik zie in deze mens geen schuld. Waar maken jullie je eigenlijk druk voor, burgers? Waarom nu, die man is toch zo kwaad niet. En dan, Hij heeft toch nu z'n portie gehad. Je hebt met Hem gespeeld, wat wil je nu nog meer, waarom zou je die mens nu doodmaken? Nu ja, als jullie het dan niet geloven, vooruit, laat Hem komen, sleep Hem maar naar boven toe. Kan Hij niet lopen, nou, dan geef je Hem maar een flinke schop. Dat komt wel. Per slot van rekening, ik doe het voor het mannetje zijn bestwil, nietwaar? Nou, en daar staan jullie dan en daar staat Hij. Ziedaar de mens. Zien jullie nu wel dat Hij geen kwaad kan? En Hij heeft het werkelijk kwaad genoeg gehad en slecht genoeg gehad. Het is niet kwaad bedoeld geweest, maar nu ja, je ziet het toch, Hij heeft heus zijn portie te pakken. Als jullie wat tegen Hem hebben, Hij is nu toch gestraft? Laat Hem nu maar gaan. "Neen, we willen en we zullen Hem hebben."

Waarom? Ach, omdat er een paar oproerkraaiers tussen zitten. En ja, misschien zijn er wel een paar penningen betaald, is er wat van het kostbare geld uitgezaaid, weet u wel, zoals het naar verluid niet al te lang geleden in sommige landen ook nog gebruik was om voor stemmen te betalen. Nou, zo gaat het hier ook. Een paar heethoofden, het Sanhedrin en dat is genoeg. En wanneer al de deftige heren zeggen dat die man de dood schuldig is... Hoor ze maar roepen: "Hij is des doods schuldig. Hij heeft onze God gelasterd." Nu ja, als de grote heren het zeggen, dan zal het toch wel zo zijn, dan schreeuw je toch mee als eenvoudig mens. En daar staan ze met z'n allen. "Vooruit jongens, er is wat te zien, er wordt een mens veroordeeld voor Pilatus, een Jood, een wonderdokter. O ja, die Jezus, ik heb weleens van Hem gehoord. Hé, zeggen ze allemaal, dat zijn werken des duivels zijn? Nou, dan zal het wel zo zijn. Vooruit maar, laten we meeschreeuwen, dan krijgen we misschien wat meer te zien."

Maar Pilatus geeft het zo gauw nog niet op. Ach, Pilatus bedoelt het toch niet kwaad en waarom zou hij nu eigenlijk de hele zaak zo laten verlopen, nietwaar, het zomaar instorten als het ware van al je machten, toegeven dat ze je dwingen, nu ja, dat kun je toch eigenlijk ook niet hebben. Proberen we het langs een andere weg. Het is toch maar volk, gepeupel.

"Ja, volk der Joden, het is gebruikelijk dat ik voor het Paasfeest een gevangene vrijlaat. Wie wilt ge hebben: Jezus of Barabbas?" Ja, Barabbas, vreemde figuur, die zeker heel wat moorden bedreven heeft, maar meer Romeinen te grazen heeft gehad dan dat hij Joden had. "Jongens, daar moeten we eens over praten. Kom mensen, Barabbas was toch zo slecht niet. Hij heeft toch niet alleen maar vermoord en gedaan tegen ons, hij heeft het toch tegen de Romeinen ook gedaan? Die Barabbas is misschien zo slecht niet. Zet hem dan neer." Daar staat hij, fors, behaard, klein, gedrongen, een sterke kerel en hij kijkt het volk aan alsof hij zeggen wil: "wat moeten jullie nu van me". Hij zou haast willen gaan schelden tegen dat stelletje. En dan hoort hij daar opeens roepen: "Barabbas! Barabbas, geef ons Barabbas!" O, maar dat is een wonder. Hij kijkt eens opzij en dan ziet hij die andere mens. "Verkiezen ze mij boven die? Nu ja, vooruit maar, als ik maar vrij ben." Barabbas is blij want Barabbas is vrij.

Dat doet de wereld heel vaak. Liever dan te erkennen dat je ongelijk hebt, laat je het grootste kwaad wat er bestaat op de wereld rondlopen. "Laat hem maar los. Per slot van rekening, die Barabbas daar kunnen we later mee afrekenen; die hangt desnoods zichzelf wel op. Nee, maar die Jezus, die is er een die is goed, daar kun je niets aan doen, die moet met alle geweld aan het kruis. Geef ons Barabbas!" "Kruisigt Hem, Jezus daar, kruisigt Hem! Dat kan een lolletje worden, jongens. Het is nog geen Sabbat, als we opschieten dan hebben we een prettige dag. Het weer is mooi, ja het is best weer om een mens te zien sterven. Vooruit, laten we mee schreeuwen. Wat zegt daar die dwaze Romein?" "Van dit oordeel was ik mij en mijne handen." "O zo, dacht hij het zo, die Romein? Kruisig Hem! Wil hij nu nog niet? Ja, dan moeten we toch eventjes onze invloedrijke mannen erheen sturen." "Heer, denkt u erom, we hebben geld geleend, geleend aan de keizer, we hebben invloed. Hij hoort ervan als deze mens niet gekruisigd wordt. Denkt u erom, Heer Pilatus, u heeft uw roem te danken aan de familie van uw vrouw, die relaties heeft in dit plaatsje, maar denk erom, wij hebben ook invloed." "Nu ja, en wie offert zich op voor zo'n doodeenvoudig mens, voor zo'n kereltje? "Het is een goed mens, ja..., Hij heeft iets eigenaardigs in z'n ogen, maar nu ja, kruisig Hem dan maar." "Ja, Heer, maar de sabbat begint vanavond; wanneer de zon ondergaat dan is het sabbat, heer Hij moet meteen gekruisigd worden." "Nou, vooruit dan maar. Centurio, kruisig die man."

Pilatus is klaar met die zaak, hij walgt ervan. En Jezus? Ach, Jezus heeft het zo goed begrepen en gevoeld en wanneer Jezus nog terugkijkt naar Pilatus, dan is het een blik vol vergevende liefde, want Jezus kent geen wraak. Daarom wordt Pilatus achtervolgd door deze ogen. Nu begint het schouwspel goed. Het gerucht gaat door alle straten. "Kom, kom naar de schedelplaats, ga mee, er is wat te zien, er wordt een mens gekruisigd. Ja, Jezus." "O, Jezus? En zijn volgelingen, doen die niets?" "Niemand heeft ze gezien." "Ja, maar wat moeten we dan doen?" "We gaan kijken." "En Zijn Moeder?" "Ik heb gehoord dat ze in Jeruzalem is. Zou ze gaan kijken?" "O, maar dat is leuk, dan kunnen we nog een mens zien lijden en we kunnen Zijn moeder ernaar zien staan kijken; wat zal dat een heerlijk genot zijn."

Ja, per slot van rekening, in die tijd hadden ze nog geen beeldromans, vrienden, toen hadden ze nog geen film, toen hadden ze alleen de realiteit. Toen waren ze nog niet zo beschaafd dat ze dergelijke dingen in beslotenheid zaten te genieten, door anderen beschreven of getekend of gespeeld. In die tijd was het nog werkelijkheid. Toen dachten ze er net zomin over na over een kruisiging, als u er over nadenkt wanneer er een moordfilm gaat of wanneer er een of ander drama wordt opgevoerd, waarbij mensen worden mishandeld, geslagen en gedood. Ze denken er net zomin bij na wat het lijden betekent als u wanneer u in uw krant leest dat er ergens een oorlogje is, of dat er hongersnood is.

Ach, het staat zo ver van je af, wat raakt je dat? Het schouwspel dat trekt. En dan komt het schouwspel, dat veel gekende, dat interessante. En dan: "het is een bijzonder mens, die Jezus, Hij heeft wonderen gedaan. Zou er misschien wat gebeuren, zou Hij misschien die Romeinen gewoon met Gods bliksem doodslaan? Daar moeten we bij zijn. Er zal wel wat bijzonders zijn. Ga mee." En daar gaan ze dan. En wat krijgen ze te zien voor een schouwspel? De gewrongen ledematen, het door de bloeddruk haast barstende vlees, een mens die lijdt, en meer niet. Een dwaas mens die in zijn lijden nog woorden spreekt van vergeving en van broederschap. "Ja, en nu is het alleen maar jammer dat er zo'n onweer is."

En hé, het is vreemd, heeft die aarde daar niet even? Het is hier te gevaarlijk, laten we maar weer naar huis gaan, want nu wordt het toch al te erg. Zorg dat je onder dak komt. Het kruis, nu ja, wat interesseert je dat?"

Dat is het verhaal van de Goede Vrijdag, maar het verhaal van Jezus zelf, hoe is dat? Wat is het om je vlees uiteengescheurd te voelen door scherpe gesels, in de goot getrapt te worden, terwijl je in je draagt het zuiverste, het edelste wat er bestaat binnen de schepping: Gods Kracht en Gods Licht? Wat betekent het als je de zwakheid van mensen rond je ziet, dat je weet dat al dit onrecht geschiedt en dat het moet geschieden omdat er mensen zijn?

Zou Jezus een ogenblik geaarzeld hebben en met enige wrevel zelfs geschouwd hebben naar al dezen? Ach neen, want Jezus - en daarom heb ik Hem lief, vereer ik Hem als mijn Meester, mijn Verlosser - Jezus heeft dit alles doorleefd, gedragen door liefde. De zweetdruppels die in het stof gevallen zijn toen Hij het kruis moest slepen, zij waren een zegening voor zijn beulen, het bloed dat gespet is tegen de marmeren geselkolom, was een heiliging voor allen die er waren, en Zijn kruis was een altaar waarop God neerdaalde in Zijn zuivere Lichtende Kracht, de mensheid opnieuw verlossend.

Jezus, Meester van de liefde, Meester van die grote, alomvattende liefde, die niet vraagt, en schenken kan en schenken blijft, altijd door, Meester van het bittere lijden, die in zijn lijden de kracht vindt om anderen te troosten. Jezus, de meest lijdzame en verdraagzame onder de lijdzamen en de verdraagzamen, niet om eigenbelang, niet omdat Hij er iets mee bereikte, maar omdat die Al-liefde in Hem verpersoonlijkt werd in deze uren, Jezus die met een glimlach nog een ogenblik op het gebarsten, verwrongen, verdroogde gelaat zijn moeder kan aanschouwen en kan zeggen: "zie vrouwe, uw zoon", die voor iedereen troost heeft en die verheerlijkt reeds aanschouwt van zijn kruis het werk dat Hij mag doen voor de wereld, een werk dat betekent een voortdurende kruisiging en een voortdurend lijden, een werk dat betekent: dragen de lasten van een ieder die zijn naam noemt en om kracht vraagt, dat betekent eenieder geleiden die blind ronddooit en toch verlangt naar de waarheid. Jezus, de macht van het Licht, die in God opgegaan zou kunnen zijn, indien Hij niet wilde zijn voor ons de leidsman, de helper, de vriend die altijd klaar staat.

Is het een wonder dat wij, die ons toch niet noemen christenen - want het is moeilijk om die naam waardig te dragen - ook herdenken Zijn heengaan. Zijn heengaan in stoffelijke en menselijke vorm van de wereld, dat betekende Zijn geboren worden als deze wondere Kracht die thans nog is het Levende Licht der Wereld: Jezus, die ons allen kan helpen, die ons alles kan helpen dragen, Jezus die ons de weg getoond heeft en ons helpt om de weg te gaan, Hem eer ik en met mij allen van deze Orde. Wij eren Jezus en wij loven Hem en wij danken Hem, om dat alles wat Hij voor ons wil zijn en is. En daarom hebben wij een ogenblik herdacht de bitterheid van zijn overwinning.

Ik dank u voor uw aandacht.

VOORBEREIDING INSTRALING DRAAGTEKENS

Goedenavond vrienden.

Ik zou u graag allereerst een ogenblikje vertellen wat wij werkelijk bedoelen te doen hier. U weet, wij gaan thans over tot het instralen van deze sterren, deze voorwerpjes die hier aanwezig zijn en wij noemen dat zelfs ook weleens een inzegening, maar het heeft toch wel een bepaalde bedoeling en een bepaalde tendens.

Ik zou u voordat dit gebeurt - ik mag het helaas niet zelf doen, daar ben ik niet sterk genoeg voor - graag willen vertellen hoe dat kan. U moet niet denken dat we hier te doen hebben met een of andere religieuze plechtigheid zonder meer. Wat wij hier trachten tot stand te brengen is een magisch gebeuren, waarbij wij door het verzamelen van krachten een blijvend, althans enige tijd blijvend, stempel drukken op de draagtekens.

Nu is gedurende deze periode dat dit gebeurt, ook voor uzelf deze kracht bereikbaar. U kunt dus ook zelf van deze goede krachten uw deel hebben.

Ik zou u willen verzoeken, wanneer eenmaal de spreker die deze instraling tot stand brengt begint, weest u dan rustig, laat u zich rustig een ogenblikje drijven op zijn woorden, dat kan geen kwaad. Wat wij hier tot stand brengen is uitsluitend wit en is alleen bedoeld om u te helpen. Een draagteken dat op deze wijze behandeld is, draagt in zich een zekere kracht die het voortdurend langzaam stralend uitgeeft. Deze kracht is een gedachtenkracht en reikt zo onmiddellijk tot aan uw psyche, dus uw zielenleven en heeft daarbij dan de gunstige stimulans, dus dat het u helpt om verdraagzaam te zijn. Wanneer u het werkelijk bent, zult u door uw eigen denken en doen de kracht van deze sterretjes versterken en op den duur misschien een zeer krachtig - ja, hoe moet ik het noemen, amulet? Nu ja, laten we het maar een naam geven - in ieder geval een zeer krachtig voorwerp hebben, dat dus veel kracht bezit, maar dan hebt u zelf dit voorwerp niet meer nodig. En daar moet het naartoe.

Dit is dus een poging om u te helpen de verdraagzaamheid en de naastenliefde zelf intenser te beleven. Ik hoop dat dit ons mag gelukken. Ik zal zo vrij zijn om dit een klein eindje hierheen te plaatsen - het medium trekt het bakje met de draagtekens iets naar zich toe - dat lijkt mij voor mijn opvolger wel zo gemakkelijk! En nu hoop ik u duidelijk gemaakt te hebben wat wij dus gaan doen. Ik mag daar nog aan toevoegen dat wij in tegenstelling met het algemeen gebruikelijke, wanneer wij dus een bepaalde ritus daartoe volgen, gewoon de Orde zelf aan het woord laten. Het ritueel dat u dus ziet is niet een ritueel dat op aarde bestaat of bestaan heeft en geadopteerd werd, maar komt direct uit ons eigen Zijn en Wezen, en vertegenwoordigt in de sterkste mate onze eigen inzichten en denkwijze over de krachten die in onze wereld goddelijk zijn.

En nu dank ik u voor uw aandacht. Ik ben blij dat ik althans deze inleiding op deze avond heb mogen geven. Ik ga het woord overgeven aan degene die de inwijding spreekt, waarop "het schone woord", in tegenstelling met het gebruik, zelf een keuze van onderwerp zal doen en de avond voor u sluiten. Ik dank u voor uw aandacht.

INSTRALING

Wij zijn tezamen gekomen, allen in geest en stof, om de krachten te wekken, te verzamelen en te richten, die ons leiden naar bewustwording, naar het verstaan van God en het aanvaarden van Zijn wet en leven. Maar niet alleen de Orde, neen, alle Krachten des Lichts zullen wij roepen, opdat zij ons gezamenlijk mogen bijstaan in deze instraling, die symbool moet zijn voor de krachten, de Krachten van het Licht die zich uiteten op uw wereld. Dat dit alles u moge zijn een zegen en een stimulans, dat het ons moge zijn een diepere bewustwording van de wonderlijke Kracht van het Licht.

Ik roep u, vrienden in de geest, ik roep u allen, scharen en heerschappijen en tronen, of u, grote Meesters, kom en wees met ons op dit ogenblik, geef ons uw Kracht.

Heer die wij volgen, Jezus, geef ons uw Kracht en uw zegen. Laat al dit komen. Maak dit lichaam dat wij hiervoor mogen gebruiken tot brandpunt van uw Kracht. Laat het Licht der wereld samenvloeien tot het Licht der bewustwording, ons allen tonend het koninkrijk Gods.

Ik smEEK u, geef ons Kracht, geef ons Kracht en Licht, geef allen die van God zijt uw Kracht en Licht, niet voor ons maar voor allen die nood hebben in de wereld, voor allen die zwak zijn. Geef! Laat uw wondere Kracht komen, Kracht van Licht, waarheid en bewustwording. Ga in tot dit wezen en draag uw Kracht over, zoals is de wet, het gebruik en de waarheid. Laat de Kracht gaan en zijn een zegen voor de mensheid.

(Er is een ogenblik stilte waarin het ritueel, de instraling, plaatsvindt.)

Maar meer smee ik u, Meesters, Krachten, Lichtende Krachten van God. Ik smee u, geef ons de Kracht die de mens maakt jong en veerkrachtig en gezond in uw dienst en taak, geef de Kracht van de geest om te overwinnen. Laat deze met ons en de wereld, in uw Kracht, o Jezus, waarvoor Gij gestorven zijt, uw Kracht, o Meesters, die gij put uit de oneindigheid, ervaren dat zij mogen zijn bevrijd van angst, de vrees en de zorg, gesterkt in uw Krachten en uw Licht.

Dat gij allen in deze kracht moogt vinden geestelijke rust en sterkte, bewustzijn en moed om te leven, en dat deze band, ons nu gesmeed, eeuwig moge zijn tussen uw ziel en het Licht. Zo helpe u de Heer der heirscharen, Jezus, de Meester die het pad toont aan allen die gaan de weg tot de kern des Zijns, de enige waarheid, God. Amen.

En nu ga ik u verlaten, u allen, maar wees ervan overtuigd, dat wat hier gebeurd is op dit ogenblik, de Kracht en de waarheid is, en dat, waar een stem roept om hulp, wij niet zullen weigeren, want in naam van Hem die ik gevraagd heb om Zijn zegen en Kracht te geven, zullen wij allen altijd in uw wereld helpen en steunen waar ge in nood zijt en uw hart om hulp schreit, vertrouwend op uw God, en laat deze Kracht u een steun zijn.

Ik dank u.

HET SCHONE WOORD

Goedenavond vrienden.

Voor deze avond zou ik als laatste woord en als laatste onderwerp willen kiezen:

DE STER EN HET KRUIS

Er staat in het aloud verhaal
Geschreven in vergeten taal
Van 'n sterre die eens kwam naar Bethlehem,
Verkendend de komst van Hem
Die de mensheid verlossing,
Vrijheid brengen zou.

Men vertelt van een ster
Die nog altijd trouw
Door de hemelen dwaalt,
En altijd weer der sterren wet
En Godes licht vertaalt
En zijne stralen zet
Waar Gods geest
Opnieuw ter aarde daalt.

Een ster is het teken
Van wat komen gaat
En kondigt aan
De macht die reeds bestaat,
Maar nog niet werd
Tot een werkelijkheid;
De Kerstster verkondt
De lijdenstijd.

En wanneer eens
Aan de tijden is voldaan
Zal er een kruis op Golgotha staan.

Dan lijdt er een mens
En dan lijdt er ook God,
God leidt in dit lijden
Der lijdenden lot
En geeft hun de vrijheid
In de eeuwige strijd
Die wordt gestreden,
Die altijd gestreden zal worden.

In de toekomst
Zowel als in het heden
Zijn twee krachten
Der mensen leidende macht:
Het licht van de ster,
Het kruis met zijn macht
Tot goed.

De ster werd gezegend,
Wil teken slechts zijn,
Maar wie zoekt naar meer
Zal de pijn
En het lijden
Niet kunnen vermijden
En onder moeten gaan
Een ogenblik
In de bitterheid
Van 't aards bestaan.

Zal moeten verwerpen
De angst en de vrees,
De lust tot bezit,
Zal moeten begrijpen:
Mijn God, Gij wilt dit,
Zo zal ik ook dit aanvaarden.

De Sterre
Zij u slechts een teken
Dat deze waarden
Op dit ogenblik reeds
Op de aardebaan zich breken.
De ster bereidt slechts voor
Het kruis voltooit,
Geeft eeuwigheid

Aan het licht van de ster
Die, kennend het kruis,
Dan als een aureool
Met het kruis saâm verglijdt.
Maar wondere glorie
En wondere kracht
Wordt er geschapen
Wanneer uit 's Heren macht
Samenvloeiend
In kruis en ster
Een teken wordt geboren
Vanuit het lijden nu ontstaan
Geestelijk zonneglaren.

Dan moogt gij vrij
Uwe wegen gaan,
Op aard' en door de sferen,
Dan vindt gij in 't kruis
Te allen tijde
Het teken van de liefde des Heren
En de ster, als teken van zegepraal,
Van overwinning in aardse strijd.

Zo moogt gij allen ten strijde gaan,
Bedwingend des levens vrees,
Brekend baan
Door alle begrippen
En onbegrip
Tot het werkelijk Licht,
Tot de goddelijke Kracht.

En is het u duister,
Een ster in de nacht
Verkondt u het kruis,
Maar ook de luister
Van overwinning
En bevrijdt de geest.

Zo gaat en leeft,
Weest onbevreesd,
Want God met Zijn Lichtende Kracht
En Zijn zegen
Leidt ons allen tot Hem
Die is begin en eind
Van alle levenswegen.

En daarmee sluit ik voor u deze bijeenkomst. Ik dank u voor uw aandacht en ik wens u een gezegde huisgang en veel Kracht. Goedenavond.

HET SCHONE WOORD

(bladvulling)

Als bladvulling geven wij hieronder 'Het Schone Woord' opgenomen op een Zondagochtendbijeenkomst ten huize van Dr. B. met als onderwerp:

NACHTVORST

De nachtvorst is een bittere heerser
Die met een kille mantel van kou
Doet sterven dat, wat gisteren nog fonkelde
In de juwelentooi van de dauw.

De nachtvorst is een strenge heerser
Die zachtken, ongemerkt haast nader sluipt
En wiens bittere kou, wiens harde adem
De planten in het leven stuit.

Hij is het die doet bloemen welken,
Die kelken sluit en bloesem dooft.
Hij is het die zo schijnbaar plots het leven
Van planten en van bomen rooft.
Hij is het die de mens doet huiveren
Wanneer hij gaat door avondkou,
Hij tekent felle scherpe sterren
In fluwelig nacht 'lijk blauw.

De nachtvorst komt niet slechts in het leven
In herfst of wel in voorjaartijd,
De nachtvorst komt ook in de zielen
En doet de bloem der eeuwigheid
Verwelken voor een ogenblik.

Hij sluit als 't ware weer de kelken
Van 't open gebloeide Ik,
En doet ze weer verzinken in ego, zonder grens,
En maakt van vrije geest opnieuw weer
Bekrompen en beperkt de mens
Vol zorgen en vol leed.

Maar wie de nachtvorst kent die weet,
Wanneer hij morgen is gegaan,
Dan lijken de bloemen wel gestorven,
Maar dadelijk zullen ze op weer staan
Met nieuwe knoppen, nieuwe glans
En nieuwe kleur,
En nieuwe geur.

Dan treden zij uit de aarde
Vernieuwd en schoner nog.
De sleur der vorst werd plots gebroken,
't Gedode leven werd gewroken
In leven nieuwer, schoner, voller nog
Van pracht.
En dat wordt uit de aard gedreven
En uit de stam geperst
In niet te stuiten levenskracht
Die door den Schepper wordt gegeven.

Zo komt er nachtvorst in uw leven
En doodt de felle kou een ogenblik het gevoel
En wordt er tranendauw gestelpt,
Treurt niet, denk niet: het is voorbij.
De kracht die in u leeft
Die helpt u dadelijk weer tot nieuwer,
Schooner bloeien,
Doet u groeien
Op, in volle zomertijd
En geeft de geest die thans zo dor lijkt
Toch weer haar volle vruchtbaarheid.

De nachtvorst kan men overleven,
Wanneer men niet te snel ontbloeit,
Maar bloeidet gij krachtens uw streven,
Zijt gij als het ware voorgegroeid de tijd,
Weet dan, de Kracht wordt u gegeven

Om door te bloeien en in de eeuwigheid
Te zijn, een klank, een geur, een kleur,

Die, brekende beperkte sleur
Van 't eigen Ik, God prijst en dankt.

God geeft de ware roem
De ware eer en zelfbesef:
Ik ben een deel van Hem,
Niet meer. En zelfs mijn loflied,
Is Zijn stem, de stem van Hem, mijn Heer.

Ik dank u vrienden voor uw welwillende aandacht en wens u een zegenrijke zondag.

Goedemiddag.